

NEJROZŠÍŘENĚJŠÍ A
NEJLEPŠÍ ČESKÝ
TÝDENÍK NA
ZÁPADNÍM BOJIŠTI

POKROK ZÁPADU

BEST ADVERTISING
MEDIUM IN THE
GREAT NORTHWEST

VĚNOVANÝ ZÁJMŮM NAŠEHO ČESKÉHO LIDU V AMERICE.

ZALOŽEN R. 1871. ČÍSLO 44.

OMAHA, NEBRASKA, DNE 18. LISTOPADU 1914.

ČÍSLO 18.

Rusové jsou před Krakovem.

Dle některých zpráv město hoří a obyvatelstvo jest na útěku.

Carská armáda na nezadržitelném postupu do východního Pruska i do západní Hallice.

NA ZÁPADNÍM BOJIŠTI NEUDÁLY SE ŽÁDNÉ VĚTŠÍ ZMĚNY A OBĚ STRANY HÁJÍ TVRDOŠIČNĚ SVÉ POSICE.

Na jižním bojišti rakouská armáda docílila pozoruhodné úspěchy, avšak dle posledních zpráv byl její postup sražen. — Německý císař jest diktátorem rakouské armády. — Také proti Turkům Rusové statečně se drží. — Pověst, že Rakousko nabízí Rusku mír. — Anglie utrpěla těžkou ztrátu na moři záhubou jedné ze svých největších lodí. — Německý královský Emden, postrach moří, konečně učiněn neškodným. — Velká Británie bude mít přes dva miliony mužů ve zbraní a na vedení války povolila přes billion dolarů.

Rímský časopis "Giornale D'Italia" uveřejňuje depši z Benátek, sdělující, že byla tam obdržena zpráva, že Krakov v Halici hoří a že obyvatelstvo jest na útěku.

Londýnský "Morning Post" obdržel následující zprávu v úterý časně ráno, rovněž z Benátek:

"Pád Krakova jest očekáván každým okamžikem. Město jest obloženo na severu a některé jeho části hoří. Obyvatelé jsou na útěku. Ruské vojsko velmi rychle postupovalo a dostalo se do Krakova dříve než se očekávalo. Pro Rusy pád Krakova znamená klíč k průmyslovým krajům ve Slezsku, čímž zasazena by byla těžká ekonomická rána Německu."

Zvláštní depše z Petrohradu k ruskému časopisu, "Giornale D'Italia", praví, že ruský postup ke Krakovu překonává všechny překážky, a to jak obtíže pochodu, tak zoufalý odpor Rakušanů. Krakov jest úplně sevrěn na severovýchodě. Výpad z Přemysle odražen byl ruským dělostřelectvem a jízdu, které způsobily těžké ztráty Rakušanům.

Německý císař diktátorem německo-rakouské armády. Petrohradská depše k londýnským "Times" praví:

"Ze zpráv výzvědných oddílů, které se přiblížily na několik mil ku Krakovu a z jiných spolehlivých pramenů, vychází na jevo, že Němci převzali velení tvrdí a opevnění Krakova a dokonce i nahradili rakouskou posádku německými vojáky. Tento krok způsobil další různici mezi Němci a Rakušany, neboť poslednějším uloženo pouze hájiti Karpat a není jim dovoleno íti níže do řízení kampaně. Všecko poukazuje, že jde ku zjevné roztržce mezi oběma armádami."

Ze Ženevy, hlav. města Švýcarska, sděluje se Spojenému tisku:

"Lidé, kteří přijeli sem z Innsbrucku, hlavního města Tyrolska, vypráví, že pověstí jako by císař Vilém byl diktátorem rakousko-německé armády nalézají všude víry. Prvním požadavkem císařovým přý byla resignace následníka trůnu a jedenácti rakouských generálů, jichž práce proti Rusům v Halici byla pokládána za neuspokojivou."

"Čas František Josef svolil přý k odvolání divisijských generálů, avšak jest proti pokoreni následníka trůnu. Přesnutí vrchního velení armády v ruce Němců vyvolalo všude skličující slojem a jest možno, že odstoupí i ti rakouští štábní důstojníci, kteří nebyli o to požádáni."

Rusové postupují Východním Pruskem.

Ani v Berlíně nemohou zatajiti porážku německé armády v ruském Polsku, když byla se dostala skoro až k samým branám Varšavy, avšak nazývají to "strategickým ústupem", který přý v

mnohých ohledech se podobá ústupu německé armády od Paříže.

Jisto však jest, že Rusové ve východním Prusku jsou všude na postupu a Němci spolehají více na tamní močálovitou krajinu zaražením jejich pochodu, nežli na armádu.

Ačkoli Němci své ukrutnosti a svereposti v Belgii omlouvali tím, že civilní obyvatelstvo na bojích se účastnilo, vydáno bylo k německému obyvatelstvu provolání, kde se praví:

"Když nepřítel překročí hranice císařského Německa, rozvine se zápas o národní existenci, v němž všechny metody války jsou přípustny. Jest to povinnost každého muže sehopného unést zbraň zastaviti vpád a obtěžovati nepřitele. Veškeré obyvatelstvo musí se chopiti zbraně, aby nepřítel neustále byl znepokojován, jeho zásoby střeliva kořistěny, jeho zásoby potravin zastaveny a jeho zvědové chytáni."

"Muži z domobran, kteří konají takové povinnosti, neměli by nositi uniformy, poněvadž v civilním šatě nevzbudí tolik pozornosti a mohou napadnouti nepřitele ne netušejiho."

Žádné změny na západním bojišti.

Na západním bojišti, v severní Francii a ve Flandersku, žádná ze stran nedocílila značnějších úspěchů během minulého týdne. Němci sice obsadili rozstrílenou vesnici Dixmude, avšak spojenci postoupili opět na jiných místech. V posledních dnech operace velmi byly stěžovány děsnou bouří, provázenou deštěm a sněhem, která zuřila v Severním moři a daleko do vnitrozemí zasáhla. Utrpení vojáků v zákopech jest hrozné, neboť z velké části jsou zatopeny a mužstvo nebylo dosud všecko zásobeno zimním šatstvem. Panují obavy, že nemoe budou nyní hůře řádití nežli nepřátelské kule a šrapnely.

Ve vojenských kruzích v Německu začíná nabývati pády přesvědčení, že jest to nemožnost dostati se do Calais a jiných francouzských pobřežních měst a že všechny ty nesmírné oběti přineseny byly nadarmo.

Nesmírné ztráty Němců.

V Berlíně vydán byl úřední seznam pruských ztrát, v němž zahrnuty jsou boje od 2. do 4. října, obsahující 10,500 jmen. V dřívějších seznamech uveřejněno bylo 335,000 jmen, avšak v těch nebyly zahrnuty ztráty utrpěné na ústupu z Polska aniž ony, jež následovaly poslední měsíce tvrdších bojů v Belgii.

Žádá Rakousko o mír?

Dopisovatel londýn. "Morning Telegraph" sděluje z Athén v Řecku, že došla tam spolehlivá zpráva z Petrohradu, určená pouze pro kruhy diplomatické, že Rakousko hodlá zahájit mírové jednávání s Ruskem bez ohledu na Německo.

Zpráva v tomtož smyslu obdržena byla minulý týden jednou bursovni firmou new-yorskou.

Princ Waleský na bojišti.

Princ Waleský, následník anglického trůnu, přeplul v neděli večer LaManžský průliv do Boulogne na své cestě na bitevní úaru. Bude přidělen ku štábu polního maršálka Frenche.

Princ oděn byl ve vojenskou uniformu a plavbu podnikl na obyčejném poštovním parníku Onward. Depše z Boulogne k londýnskému "Daily Chronicle" praví:

"Příjezd prince Waleského byl znamením pro nadšenou demonstraci britického a francouzského vojska shromážděného v přístavišti. Několik vlaků raněných, čekajících na převoz do Anglie, po dílelo se na jásotu. Princ potřáel si rukama s mnohými z raněných."

Anglie hotova k největším obětím.

Pondělní zasedání anglického parlamentu věnováno bylo výhradně válečným opatřením a stranická politika úplně vyloučena.

Premier Asquith žádal o povolení \$1,125,000,000 dalšího milionu vojáků, v čemž mu vyhověno, aniž se jediný záporný hlas ozval. Premier Asquith označil přítomnou krisi jako tu "nejvážnější, v jaké kdy země se ocitla". Pravil, že 1,200,000 mužů jest již ve zbraní; že válka stojí skoro \$5,000,000 denně a že vláda hodlá půjčiti \$50,000,000 Belgii a \$4,000,000 Srbsku bez úroku až do konce války.

John Hodge, člen dělnické strany z Lancashire, schválil ten návrh s poznámkou:

"Požděti to můžeme skolektovati od německého císaře."

Česká delegace u anglického velvyslance.

New York, 15. listopadu. — (Původní telegram Svazu Česko-amerických žurnalistů.) New-yorská delegace krajanů byla přijata v sobotu anglickým velvyslancem Riecem ve Washingtonu. Krajané Voska a Tvrdý zastupovali new-yorský výbor, krajan T. Čapek zastupoval České Národní Sdružení. Delegace vysvětlila velvyslanci postavení českých emigrantů v Londýně a doufá, že vláda anglická bude o věci zpravěna.

Lord Roberts náhle zemřel.

Polní maršálek lord Roberts, "nejpřednější voják světa", jak svého času nazván byl německým císařem, zemřel v sobotu večer na zánět plíce ve Francii, kam jel pozdraviti indické vojsko, jehož vrchním plukovníkem byl. Nastudil se teče, z čehož se vyvinul zánět plíce, a při vysokém věku, 82 roků, smrt rychle následovala.

Lord Roberts podílel se na tíeke rodiny irské a narodil se r. 1812 v Castlporne v Indii, kde otec jeho, Sir Abraham Roberts, sloužil.

(Dálší zprávy a váše na 2. str. 3. l.)

NAŠE NÁVŠTĚVY.

V sobotu milou návštěvou svoji překvapil nás dobrý náš přítel a přednívý jednatel Pokroku, p. V. Malý, soukromník ze Schuyler, Nebr. Jak jsme zvěděli, pan Malý přijel do Omahy na radu tamního lékaře, aby zde u odborného lékaře dal si bradavku pod okem se vyskytnuvší, rentgenovými paprsky léti. Tentokráte u nás se dlouho nezdržel, však až přijede posrhué, tu přý trochu dle s námi si pohovoří.

V úterý m. t. mile návštěvou svoji v tiskárně potěšil nás dlouholetý již přítel našeho závodu, p. J. Polák se svoji sličnou dcerou, slečnou Amálií z Wahoo, Nebr. Pan Polák do Omahy přijel za různými obchodními záležitostmi. Když prohlédli sobě nynější zařízení naší tiskárny, tu p. Polák s námi sdělil, že opětně

slušnou většinou byi do úřadu pokladníka Saunders okresu znovu-zvolen, což nejlépe dokazuje, že pan Polák za své své lhůty dobře se osvědčil, ale i to, že jest nejen mezi krajany, ale i u jinonárodově velmi oblíben.

Pan P. J. Hromas, úspěšný rolník od North Bend, Nebr., za své návštěvy v Omaze v úterý m. t. zavítal též jako dobrý přítel k našemu závodu, kde si na oblíbený v domácnosti jeho Pokrok předplatně obnovil a mezi jiným s námi sdělil, že hodlá v trhu south-omazském nějaký dobytek k žíru zakoupiti.

Ve středu m. t. mile potěšení byli jsme návštěvou manželů p. Ant. a Anny Krausových, kteříž na pěkné farmě nedaleko Crete, Neb., úspěšně hospodají. Pan Kraus dlel v Omaze na Aksarben slavnosti, tentokráte ale doprovázela jej též jeho manželka, aby po mnoha letech opět jednou naše město si prohlédla. — Zařízením našeho závodu se jim líbilo a jak mezi jiným s námi sdělili, v Omaze dosti se jim líbilo, přece však opět domů spěchali, ježto na návrat jejich doma několik menších dítek toužebně již čekalo.

Paní Josie Grebeníková, domovem v Denver, Colo., návštěvou svoji potčila nás v tiskárně ve středu m. t., při kteréžto příležitosti prohlédla si zařízení tiskárny a mezi jiným s námi sdělila, že do Nebrasky přijela za důležitým rodinným záležitostí. Předplatila si též na Pokrok, o němž mnohokrát již pochovaly zmínky slyšela a také v Denver měla příležitost několikrát se jej přeciíst. Zalíbil se jí tou měrou, že nyní si jej pro sebe předplatila. Z Omahy odešla paní Grebeníková na několik dní do Wahoo, Nebr.

V min. dnech do tiskárny naší zavítala slečna Marie Peckova, dcera vážených našich příznivců manželů p. Vác. Pecky, rolníka od Wilber, Nebr. Slečna Marie, jež přítomně zaměstnána jest v Omaze, přišla, aby rodičům na oblíbený jim Pokrok předplatila. Tehdy prohlédla si zařízení naší tiskárny a ve středu m. t. opět nás navštívila, aby sobě jedno číslo Četeského Pokroku opatřila. Mileráda ůte český a hlavně touž, by nějaké zprávy ze svého domova se dověděla.

Pátek m. t. na několik okamžiků do tiskárny naší zavítal krajan Stěpán Potměšil, syn pana Václava Potměšila, rolníka od Lindsay, Nebr. Stěpán do Omahy přijel nakoupiti si nějaké zásoby šatstva. Sdělil s námi, že s letošním úrodou korný jest úplně spokojen.

Z Omahy, Neb.

Téměř 3,000 žen v Omaze volilo.

Při posledních volbách ženy velmi živě účastnily se volby školní rady. Dle úředního seřazení ženy u porovnání s muži odezdaly dle ward hlasů následovně:

Wards	Ženy	Muži
První	69	1,061
Druhý	57	1,677
Třetí	10	534
Čtvrtý	139	1,274
Pátý	369	1,960
Šestý	287	1,428
Sedmý	458	1,776
Osmý	68	1,056
Devátý	494	1,937
Desátý	62	1,137
Jedenáctý	439	1,491
Dvanáctý, 8. prec.	474	2,006

Čelkem až na 3 procentky.....2,926 17,772

Prerovny majetků.

pokud našich krajanů se týkají Louis Berka — Fred Suchmannovi, jižní 1/2 lotu 7; blok 1, Quindův přil. k Omaze, \$2,620. — Josef Vobořil a manželka — Benson Land Co., lot 9, blok 46, Benson, \$1. — Benson Land Co. — Jos. Vobořilovi, lot 9, blok 46, Benson, \$1. — Mary Zikmundova — Benson Land Co., lot 12, blok 46, Benson, \$1. — Mary Uhrichová —

Edw. S. Swobodovi, loty 8 a 9, blok 50, Raiston, \$1.

Výstava drůbeže v Benson.

Velkou výstavu drůbeže v sousedním městečku Benson uspořádá ve dnech 26.—29. listopadu sdružení pěstitelů drůbeže Douglas okresu. Při této příležitosti bude rozdáno 24 násad vajec tým, kdož výstavy se účastní. Zároveň klub "American Barred Plymouth Rock" vypsal 4 zvláštní ceny na nejlépe zbarvené a urostlé toho druhu exempláře. Klub "Rock Island Red" udělil osm cen stuhových a Fred Brodegaard, klenotnická společnost, věnuje pohár.

Německé paní sebraly pro trpící \$2,500.

Bazár a taneční věneček, které v sobotu odpo. a večer paní německo-amer. výpomocného sdružení v německém domě, na jižní 13. ul., uspořádaly, vynesl přes \$2,500, které budou přímo vloženy a širokým německých vojůnu na ulevení nouze zaslány. — Však i Uří se tuží, aby co nejlépe trpícím svým rodákům ve staré vlasti vypomáhal a v sobotu byl opět téměř o \$500 fond uherického Červeného kříže zvěštěn. Obnos ten byl sehnán sbírkami a z výnosu ze zábavy, v Metzově síni pořádáné. Mezi vyjádření pořadatelů fond do konce týdne na \$1,000 vzroste.

Po 23leté vládní službě odsouzen do vězení.

V sobotu cestu do káznice ve Fort Leavenworth v průvodu příručího maršála nastoupil Paul Meyen, 66 roků starý a na zdejším postě po 23 roky zaměstnaný, aby tam svůj trest odpykal. Meyen byl usvědčen, že z registrovaných dopisů peníze si přivlastňoval, za kteréžto přestupek spolky soudce Morris jej na 1 rok a 1 den do káznice odsoudil. Když byl rozsudek vynešen, Meyenovi na čestné slovo bylo dovoleno zbytek týdne v kruhu své rodiny ztráviti. Meyen jest veteránem z pětileté služby za války indianské a má čestné propouštěcí listiny z armády Spoj. Států.

Cena na farmerské výrobky.

Omažský poštovní odbor rozhodl se vydávati tištěné oběžníky, na kterých udány budou adresy a jména farmerů, z okolí na 150 mil od města vzdálených, jakož i vyjmenovány budou výrobky, jež farmáři budou míti na prodej a které zároveň bude možno poštu zasílati. Na 50 farmerů zaslalo již seznamy výrobků, jež dají do trhu, a některé též hned ceny na maslo, sýr, vejce, drůbež a med udali. Spotřebitelé budou moe i tedy přímo s farmáři prostřednictvím bulíkové pošty obchodovati.

Zaluzi hostinské.

Za to, že přý jejich manželé příliš navykli si navštěvování hostinců, žaloby na odškodnění v distriktním soudu proti dvěma hostinským podaly paní Frances Mastná a paní Emma Yagrová. Požadují \$5,000 každá.

Náhradový zákon vejde v platnost 24. listopadu.

V úterý, dne 24. list. 1914, v 1:30 hod. ráno, dle oznámení guvernora Moreheada, vejde v platnost dělnický náhradový zákon, který byl sice již přijat poslední zákonodárnou, byl však referendem zadržen a až nyní, kdy měl býti při volbě ještě většinou schválen, mohl v platnost vejiti.

Občanské právo odepréno.

Frederick Henry Marode-ovi ve čtvrtk m. t., když byl vládním vyšetřovatelem před distr. soudcem A. L. Suttonem zkoušen, odepréno bylo státi se občanem Spoj. Států, když bylo mu dokázáno, že měl svůj hostinec v Mil-lard hotelu přes předepsaný čas otevřený. Vyšetřovatelem a soudcem bylo rozhodnuto, že Marode jako rušitel zákona není oprávněn státi se zákonným občanem. Žádost jeho o druhý občanský list byla zrušena a podotknutím, že v pěti letech nesmí se znovu o

Sbírka pro Česko-Slovan. Pomocný Výbor

ve prospěch nouzí trpících krajanů v Čechách.

Dne 11. list. oznámeno...\$136.50
Annie Selze, Omaha..... 50
Ed. Bárta, Wilson, Kans. 50

Celkem.....\$137.50

Další příspěvky přijímá adm. Pokroku. Krajané, buďte pamětlivi, že sebe menším obnosem pomůžete zapuditi bídu od prah svých spolubratřů ve staré vlasti, kteří následkem děsné války nezměrně trpí.

druhý občanský list hlásiti. Občanské právo bylo uděleno Dru. Wm. Henry Walkerovi, rodilému Kanadjanu, který v Omaze po 15 let bydlal a také na první papír po dobu tu zde volil. Walker zamýšl se vydati na studijní cestu do Evropy a tu uznal za moudré státi se plnoprávným americkým občanem. — O druhý občanský list hlásil se též Leib Graceman a, když vyšetřovatel Gurnett se jej ptal, proč přeje si státi se občanem Spoj. Států, odpovéděl: "Proto že každý muž v této zemi jest getlemanem." Občanství bylo mu povoleno.

Teplé šatstvo zasláno strádajícím.

V sobotu bylo z Omahy frankobelgickým výpomocným sdružením posláno oběťm války v Belgii a Francii přes 1,000 kusů teplého šatstva, jako: Spodního prádla, šálů, strykovaných úborů, punčoch, čepice a rukavice. Zboží bylo pakováno v Kilpatrick obchodu a bude posláno prostřednictvím francouzského vyslance. Toto jest již druhá zásilka, již tato organizace trpícím poskytla. Předmin. sobotu bylo z Omahy do Evropy přes 700 předmětů posláno.

Mladé děvče ocitlo se ve spárech půjčovných šejdřů.

Nedávno přinesli jsme zprávu, jak jedna žena stala se obětí nesvedomitého půjčovného šejdřů a nyní opět smutné zkušenosti s ním zažila mladá dívka Hazel Jacobsonova, u telefonní společnosti zaměstnaná a jež v pátek prostřednictvím právníků Rosewatera a Cotnera v distr. soudu žalobu proti Guarantee Loan Co., 314 Karbaeh blok, podala. — Hazel, dle jejího tvrzení, před rokem vypůjčila se u jmenované společnosti \$25, jež měla v šestiměsíčních splátkách po \$6.50, nebo \$29 celkem, zaplatiti. Dívka splátila 4 splátky — celkem \$26, však další dvě splátky nebylo jí možno uiniti. — Na to, jak u dává, Jos. J. Doogan, ředitel oné půjčovní společnosti, přinutil ji k podepsání druhé noty na \$25. Společnost podržela si \$13, na krytí své pohledávky, a díve vyplatila \$12. Tuto druhou půjčku pak měla spláčet za těch samých podmínek jako první — 6 splátek po \$6.50, sili zase \$39. O-na opět 4 z nich, sili \$26 zaplatila. Nyní, ačkoliv Hazel obdržela pouze \$37 a zpět \$52 splatila, společnost dělá si nároky, že jí děvče posud \$13 dluží. K tomu všemu Doogan, jak dívka tvrdí, u telefonní společnosti zadal o postu na její mzdu a znemožnil jí výplatu v listopadu si vyzvednouti a hrozí, že bude v zabavování její mzdy pokračovati. Jacobsonova žádá soud za výpočet a nařízení, aby společnost byla s ředitelem donucena částku peněz dle výsledku jí navrátiti. Žádá též, aby jí byla vydána nota, jakož i postup na její mzdu, který protokol ní u tel. spol. byl učiněn. Konečně si přeje, aby ředitel půjčovní společnosti bylo soudně zakázáno nadále jakékoli nesmá se jí psobiti. Zkušenosti této dívky, při podobném dlužení peněz, měly by býti ostrahažujícím příkladem.